

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce.

Expedice se nachází v obchodnictví v musikálních **Ludevít Fleischera** v Praze v železné ulici.

Za inserty platí se mimo kolek 30 kr. za řádek 3 kr. poprvé, 2 kr. podruhé.

DALIBOR.

Předplácí se: půll. 1 zl. 60 kr., celoročně 3 zl. 20 kr.

S poštou: půll. 1 zl. 80 kr., celor. 3 zl. 60 kr. r. č.

Pro státy německé: půlletně 1 tol., 8 nov. gr., celoročně 2 tol. 16 nov. gr.

Časopis pro hudbu, divadlo a umění vůbec.

Odpovědný redaktor :

Emanuel Meliš.

Nakladatel :

Ludevít Fleischer.

Václav Jan Tomášek.

Jmeno slavného našeho skladatele, theoretika a učitele hudby, Václava Tomáška, zná zajisté náš hudební svět; avšak až dosud nedostalo se nám zevrubnějšího životopisu výtečného tohoto muže, jenž svými českými v národním duchu komponovanými písněmi ostatním skladatelům českým dráhu ukázal, na nížto jim kráčet jest a jenž si svými církevními skladbami, klavírními kusy jakož i vzděláním znamenitých žáků (Dreyschock, Schulhof atd.) velkých zásluh o hudební literaturu českou dobyl. Stůj zde tedy obsírnější životopis slavného tohoto mistra, který až dosud také i u nás ještě náležitě oceněn není.

Václav Tomášek narodil se ve Skutči dne 17. dubna 1774. Jeho otec, skromný ale spolu přísný to muž, zanechal záhy tkalcovství, vedl obchod s plátnem a byl s Prahou až do svého nejpozdějšího stáří v stálém spojení. Maje štěstí ve svém obchodu, dosáhl brzy zámožnosti a mohl svým 6 synům, kteří z 13 dětí jeho na živě zůstali, dobré vychování dáti. Nabyv obcováním se vzdělanými lidmi dobrých náhledův a vynikaje zkušenostmi, byl za purkmistra ve Skutči zvolen. Nejstarší jeho syn, jenž o 21 let starší byl, než Václ. Tomášek, stal se knězem a později ředitelem Václavových osudův. Dva synové dokončivše filosofická studia, věnovali se hospodářství a poslední dva hledali štěstí své v obchodu s plátnem, však bez příznivého úspěchu.

Václav Tomášek, nejmladší ze všech, měl to neštěstí, že jsa pět čtvrtí let stár, neštovicemi obsypán byl, z nichžto se však brzy uzdravil. Ve čtvrtém roku svého věku zpíval si již vlastní melodie a užil každého papíru, jež našel, k tomu, by na něm notám podobné hieroglyfy škrabal. Dvě léta na to chodil již do školy Skutečské, kterouž po třech letech naučiv se dokonale čísti, psáti a počítati, opustil.

Bystrohledu jeho otce a jeho nejstaršího bratra neušla náklonnost Václavova k hudbě a za tou příčinou svěřil ho otec po střídavé poradě a shodnutí-se chorregentu Wolfovi do Chrudimi, by ho houslím a zpěvu učil.

Tento již obstarožný ale vždy ještě energický muž vyučoval nejen zpěvu a houslím nikoliv jednotlivě, nýbrž společně a tak se stalo, že Tomášek k radě altistů přidělen byl. Tomášek dostal se na přímluvu svého bratra do bytu

k slečně Ludmile Sebastianidesové z Častolovic, něžné a zbožné to dámě, kterouž svou skotačivostí a překypující svěžestí mnoho nazlobil. Jednou měl mladý Tomášek přivésti hochu, jež byl starý Wolf pro tabák poslal a kterýž dlouho nepřicházel. Tomášek ale opozdil se i s hochem, dívaje se na umělstky, které venku hoši prováděli. Když pak se byli po hodné chvíli navrátili, dostal první vinník notný výprask, kterýž i Tomáška očekával; avšak tento skočil, když se k němu chorregent blížil, s okna dosti vysokého poschodí a předstíraje nemoc, do postele se uložil. Druhého dne přišel Wolf pln ouzkosti k němu, aby se podíval, zdaž si Václav nohu neb ruku nezlámal, a vypravoval celý příběh slečně, která zase to jeho bratru psala, jenž malého Václava notně vyplísnil.

Chorregent Wolf zanícen byl výtečnými vlohami Tomáškovými ku zpěvu a houslím, v nichž také Václav znamenitě prospíval. Tomášek cvičil se neustále, kde jen stál a chodil v *diatonických a chromatických škálách ve všech druzích trilku*, a v *nejodvážnějších pasážích*.

(Pokračování.)

Národní pěvecká slavnost v Brně na oslavu tisícileté památky Cyrillo-Methodějské.

První den dne 25. srpna.

Národní slavnost pěvecká v Brně byla tak velkolepá, jakouž ještě Morava nikdy nebyla viděla, a předčila Pražskou před dvěma lety odbývanou rozmanitostí a pestrostí krojů a větším množstvím zpěváků. Dnes o deváté hodině ráno shromáždily se, jak v programu ustanoveno bylo, zpěvácké spolky v chrámu minoritů, aby se tam účastnily v provozování vokální mše *Zvonařovy*, kteráž co v skutku vynikající církevní skladba s podivuhodnou precízností byla vyvedena. Průvod ke chrámu s prapory, jak původně zamýšleno bylo, nebyl, jak jsme se dověděli, „z příčin na výboru nezávislých,“ jichž každému se domyslíti volno, uskutečněn a nemohl být do programu přijat. Také *Brněnská rada městská* se účastnila v oslavení památky tisícileté — ovšem dle svého způsobu — *nepřipustivši, aby městský hudební sbor*

při slavnosti účinkovati směl. Odebrali jsme se též ke kostelu. V ulicích k chrámu minoritův přiléhajících hemžil se lid již o osmé hodině z rána. Všechny kroje, jaké jen na Moravě jsou, byly zastoupeny, zejména Hanákův a Slovákův moravských, již ve valném počtu se byli dostavili, ponejvíce vábila ale pozornost tlupa Moravanů od Břeclavi, kteří v šarlachových zpodkách a takýchž kabátcích pohromadě do kostela se ubírali. Také uherské Slováky v kroji národním zhusta jsi spatřil. O půl deváté byl chrám již tak přeplněn, že již jen s největším namáháním bylo lze do něho se vtláčit. Kdo přišli později, museli se uspokojit tím, že stáli před chrámem. Ve vnitř chrámu byla zachována zvláštní lavice pro poslance zemské z Čech a Moravy, jichž zde více se nacházelo. Kromě Palackého, Riegra, Purkyně a Klauďyho přibyl z poslancův do Brna ještě pp. prof. Zeithammer, Macháček, Šembera, Jindra; dále moravští poslanci Kostelník, Rozehnal, Skopalík v hanáckém kroji, červených zpodkách, modré kazajce a černém širáku. Z jiných hostů dlužno ještě jmenovati Jablonského a Lauba, jenž večer do Lužanek — pěkného parku u Brna — kde večer společná zábava se odvíjela, přibyv, tam hlučným „Sláva!“ uvítán byl.

Po mši byla v redutním sále *zkouška pěvecká*. Ostatní hosté odebírali se mezi tím na hřbitov, aby u hrobu Dobrovského památku slavného učence toho návštěvou ctili. Návštěvy děly se ve skupeních po celé dopoledne. Zástupy střídaly se jeden za druhým. Jeden z nich přinesl také veliký věnec, kterýžto paní Pešková z Prahy na hrobku položila, načež p. *Sabina* krátkou, ale jadrnou řečí zásluhy Dobrovského vylíčil a přítomní památce Dobrovského slávu provolali.

Ze hřbitova vrátili jsme se do vnitř města. Ulice, náměstí, hostince i kavárny se jen hemží čamarami a rozmanitými kroji malebnými se všech stran Moravy.

Mezi tím přiblížilo se odpoledne a s ním i hodina 4., o které v rozsáhlém a k slavnosti červenobílými a trojbarvnými slovanskými prapory a praporečky hejně vyzdobeném parku Lužankách pěvecká a společná zábava započítí měla. Všechna okna v ulicích k Lužankám vedoucích byla diváky přeplněna, kteří na hosti do Lužanek se beroucí se dívali. Před vchodem do zahrady, kde vstupné se vybíralo, natlačilo se opět veliké množství lidu, jež ve slavnosti — ač bez výdeje 40 kr. — se bylo účastnilo. V Lužankách upraveno bylo z prken zvýšené amfiteatrální jeviště pro zpěváky, kterýchž počet as 1.000 dosahoval.

Před jevištěm byly řady lavic pro diváky, kteří nejdříve přišli a v první řadě zachována jedna pro vzácnější hosty. Nával lidu byl brzo tak ohromný, že zpěváci s velikými nesnáze takřka jen jeden za druhým zástupem pracně prodíratí se museli. Na jevišti se zpěváci sestavili se svými prapory, jichž bylo 28. Když byla tlačenice největší, rozlehl se nenadále ohromný pokřik: Sláva! sláva! Husté davy lidstva se rozstupovaly při neustálém nadšeném jásotu, aby české poslance Palackého, Riegra, Purkyni, kteří nyní sem přicházeli, propustili k lavici pro poslance zachované.

Po utišení-se jásotu zahájena zábava slavnostním proslovem, jež dr. *Kalus* z Frenštátu přednesl. Po proslovu,

na významných místech voláním přerušovaném, vystoupil vel. pan Křížkovský na povýšené místo uprostřed zpěváků, aby provedení své národním duchem provanuté skladby „Cyrill a Method“ řídil. Dojem, jaký v obecnstvu provedením skladby způsoben byl, došel vyjádření v nesmírném nadšení, proneseném po skončeném zpěvu hřmicím provoláním slávy skladateli Křížkovskému. V řízení sborů účastnili se dále pp. *Heller*, ředitel „Hlaholu“ a *Förchtgott*, professor z Vídně. Také ostatní sbory byly s nemenším nadšením přijaty, zvláště staročeský „Kdo jste boží bojovníci“ a nové skladby „Vlasti“, dvojsbor od Ludevíta Procházky a slavnostní sbor H. Vojáčka.

Mezi provozováním sborů přibyl z nádraží do Lužanek náš Ferdinand Laub a byl hlučným „sláva!“ uvítán a pozdraven. Mezi tím došly z rozličných míst telegrafické pozdravy, jež s nadšením uvítány byly, totiž: Z Prahy od umělecké besedy — Z Králové Hradce — Z Pardubic — Z Německého Brodu — Z Josefova — Z Budějovic — Z Brandýsa nad Orlicí — Z Pardubic — Z Prahy akademický čtenářský spolek — Z Jihlavy internovaní Poláci.

Po ukončení sborů nastal dlouhotrvající jásot, kterýž Palackého a Riegra, již nyní po zahradě k sálu se ubírali, stále doprovázel. V zahradě utvořily se nyní taneční kruhy, v nichž nejvíce tance národní se tančily, což všude mnoho diváků přilákalo. Ostatní obecnstvo rozešlo se u stolů, v zahradě i sále, aby společně se bavilo. Rozvěšeny jsou po zahradě barvitě papírové svítilny, před sálem sestavena vkusná z nich pyramida, načež rozsvíceny; později zapáleny na několika místech bengálské ohně. V sále i v zahradě trvala zábava pozdě do noci.

V sále, kde poslanci u stolu seděli, bylo nejhluchěji. Při příležitosti, kde někteří bratři naši moravští Riegrovi se představití dali, dr. Rieger promluvil ohnivými slovy k Moravanům, vysloviv přesvědčení, že i sesterská Morava vlivu cizímu stejně jako Čechy odolávati bude, a ku konci obrátil se ke *krásné pleti* moravské, aby nezapomenula přispívati k tomu, aby v národním vědomí se vyvinula, i provolal slávu Moravě, což se zápalem bylo opětováno. Proslovení toto bylo vůbec přijato se zápalem.

Druhý den dne 26. srpna.

Ačkoli Brno již včera potopou hostí zaplaveno bylo, nezastavilo se přibývání těchto ani druhého dne slavnostního, kde zvláště lid z okolních měst a vesnic do města přibyl. Mezi tím přibližovala se hodina, kde v divadle měl započítí slavnostní koncert. Na náměstí bylo již plno lidu před divadlem, zácpa v divadle, největší shon a tlačenice. Divadlo bylo na všech místech již přeplněno a nejpestřejší půvabný pohled poskytovalo. Byly zde zastoupeny všechny moravské i slovácké kroje a všechny stavy obyvatelstva.

Na galerii i v přízemí, kde hlavu vedle hlavy bylo viděti, nalézalo se velmi mnoho Hanákův, Hanaček, Klobouckých, Přerovských a Břeclavských Moravanů v malebných krojích. Rozumí se, že parno v brzce v saharský žár se zmohlo, kterýž však přece nebyl s to, aby někoho k opuštění pracně nabytého místa v divadle donutil. Byloť bez

toho ještě před divadlem ohromné množství povolaných ale nevyvolených, jimž se přístupu do divadla nedostalo. Když Palacký s Riegrem, kteříž oba v čamarách do Brna byli přijeli, v divadle do lóže své v prvním patře vešli, rozlehlo se ohlušující, dlouho trvajícím volání „sláva!“ na všech místech, což se i při příchodu prof. Purkyně opětovalo.

Konečně vyhrnula se opona vzhůru a zrakům objevilo se jeviště, na kterémž šest závodících spolků zpěvákých a sice: Vídeňský, Královéhradecký, Prostějovský, Brněnský, Pražský a Hranický, každý se svým praporem v pozadí sestaveno bylo.

V popředí bylo ponecháno místo pro sólisty a pro jednotlivý spolek. Na uvítanou provolalo obecenstvo hlučnou slávu spolkům, načež koncert zahájen přednesením směsů ze slovanských písní, z nichž byly dvě maloruské a jedna velkoruská od *Vídeňského zpěv. spolku* řízením ředitele pana *Förchtgotta*. Provedení i skladba sama byly dokonalé. Obecenstvo vyznamenalo sbor Vídeňský bouřlivým potleskem. Po té vystoupila slečna *Ehrenbergova* od našeho Pražského divadla a zpívala dvě české písně s příkladnou dokonalostí, začež několikrát hlučně byla vyvolána a věnce jí házeny jsou.

Po slečně *Ehrenbergově* vystoupil nesmírným potleskem uvítán, proslavovaný náš krajan a kníže houslistů *Ferd. Laub*, aby přednesl *Rêvèrie* od *Vieuxtempsa* a svůj *Polonais*. Mistrná hra uchvátila obecenstvo, jehož nadšení ale vrchole dosáhlo, když *Laub* ještě své variace na národní písně české přidal. Hlučné „sláva!“ a četné věnce i trikolory slovanské na jevišti metané byly výrazem dojmu na obecenstvo učiněného.

Dále přednesl *Královéhradecký zpěv. spolek „Slavjan“*, co spolek, jenž při prisouzení cenu obdržel, *Slavíkův sbor „Rekův sen“* s velikou precisností a byla mu za to obecenstvem mnohočetně sláva provolána.

Nyní vystoupil na jeviště pěvec národních písní *Lukes* a zapěl výborně zvolenou píseň *Kamenického*: „Přicházím přímo z Čechie, k Vám do moravské země.“ Hned při prvních zvucích rozlehl se hromový potlesk v celém divadle a při místech narážejících na jednotu a bratrství Čechů s Moravany, kteráž místa p. *Lukes* s nedostižitelně cituplným výrazem podati uměl, byl zpěv hřímavým voláním „sláva!“ přerušován. Nadšení bylo všeobecné, pohnutí a dojem u každého nelíčený, čehož svědectvím může být okolnost ta, že, když konečně potlesk tichnutí počal, ozval se nenadále z galerie stentorský hlas jednoho z Hanáků „Nepopustíme“ a při tom s nadšeností v tváři rukou mocně do povětří máchnul: a nebylo nikoho, jehož by toto unešení srdečné a upřímné bylo radostně nedojalo.

P. Lukes zpíval na to ještě několik národních písní, dílem vážných, dílem žertovných, v jichž přednášení — jak známo — jest mistrem. Opět rozjařené „sláva“ a házení věnců. Slečna *Ehrenbergova* přednášela na to ještě některé národní neb znárodnělé písně, kteréž všeobecné oblíbeny došly pro humoristický ráz svůj, jež slečna ve zpěvu výborně pointovala. Koncert ukončil se sborem „*Moravan*“ předneseným *Prostějovským zpěv. spolkem* a *Laubovou hrou* fantasie na uherské nápěvy. Zajímavé je, že *Prostějovský zpěv.*

spolek, jenž třetí cenu při závodu byl obdržel, sestává výhradně z řemeslníků a ke všemu tomu ještě ani rok stár není. Jak *Prostějovský zpěv. spolek* tak i *Laub* pro hru, jižto koncert důstojně vrchole umělecké ceny své dosáhl, byli opět a opět vyvoláváni a „sláva!“ jim provoláváno.

Téže pocty dostalo se našemu skladateli *Kavanovi*, jenž zpěváky a *Lauba* na pianě výtečně provázel. Odměny, které se třem nejvýtečnějším spolkům o závod pějícím rozdávalo, jsou tři, a sice: fábor přebohatě ozdobený s heslem, věnec a taktovka. Dárkyně těchto premií jsou *Moravanky* paní *V. Böhmová*, *sl. Jos. Špačkova*, *Marie Cukrova*, *Kar. Macenaurova*, *Anna Cejnová*, *N. Demlova* a *Jos. Rozehnalova*.

Rozumí se, že tento koncert v každém ohledu jak v sestavení tak i v provedení dokonalý i v Brně posud nikdy neslýchaný musel mocný dojem způsobiti. Měli jsme příležitost vyslechnouti přiznání Němců Brněnských, že cos podobně uměleckého a dokonalého v Brně ještě neslyšeli, a není pochybnosti, že mnohým, kteří posud vždy jen věřili hlasům roztrubujícím, že, co není německé, nemůže být dokonalé, nyní náležitě oči se otevřely.

Při obědě po koncertě dozvěděl jsem se, že přibyla sem z *Kutné Hory* ještě deputace s přípisem, v němž se městskému zastupitelství Brněnskému za pohostinství a podporování slavnosti děkuje a sláva provolává, jelikož *Kutnohorští* ani nebyli to očekávali, že by městská rada Brněnská jinak se chovati mohla.

An ale mezi tím deputace se o jiném přesvědčila, uznal mluvčí deputace za dobré, aby při odevzdání přípisu městské radě Brněnské sdělil, že sice v přípise sláva se jí provolává, že se ale ta sláva jen překvapeně dostala do přípisu toho, kteréhož omylu že deputace lituje. Peprné, ale zdravé!

Mezi dnem došlo výboru slavnostnímu opět mnoho telegramů, a sice: Z *Chrudími*, *Beseda Chrudímská* — Z *Kralup Slávští* — Ze *Solnohradu Sengsch* — Z *Pardubic* obecní rada města *Chrudími* — Ze *Štýrského Hradce Slované Štýrsko-Hradečtí* „Na zdar!“ — Z *Prahy* měšťanská *beseda* — Z *Hranic Sadlek* — Z *Kolína* od studujících *Kutnohorských* — Z *Kolína* *Kutnohorští* měšťané — Ze *Záhřebu* „*Kolo*“ *Záhřebské* — Z *Prahy* „*Humoristické Listy*“ — Z *Prahy* členové českého divadla v *Praze* — Z *Pardubic* „*Hlahol*“ v *Králově Městci* — Z *Vysokého Mýta* zpěváký spolek *Vysokomýtský* — Z *Prahy* od redakce „*Hlasu*.“

Hrob Dobrovského na *Starém Brně* byl také dnes ve středu po celý den od ctitelů našeho velkého učence navštěvován a okrášen. Mimo jiné dostavil se také zpěváký spolek *Královéhradecký* a po vykonané společné modlitbě zapěl dojemný sbor smuteční. Později přišli opět stateční *Hanáci*, a po delším výkladu páně *Barákové* o starších našich bojovnících za svobodnou národnost vůbec a o literárním působení *Dobrovského*, zvláště tiše se zaň pomodlili, učinivše slib, že i budoucně hrob jeho navštěvovati neopomenou.

K vyčerpání slavnostního programu zbývaly na odpoledne ještě průvod všech zpěvákých spolků s prapory do *Pisárků* a večer národní *beseda* v *Pisárkách*.

Odpoledne o 4. hodině shromáždili se i také v skutku všichni spolkové zpěváčtí, z nichž nejvzdálenější byl zpěv.

spolek Slánský z Čech, na Starobrněnském náměstí a započaly po sestavení—se průvod do vzdálených as tři čtvrtě hodiny za starým Brnem ohromných luhů, Pisárky nazvaných. Brno bylo celé na nohou. Ulice, kudy průvod jít měl, byly již ode dvou hodin lidem hustě obsazeny.

Kdo nemohl vyjít na ulici, vyložil se aspoň do okna, nebo do dveří. Živými ulicemi z davů lidstva v ulicích utvořenými valil se neustále proud těch, kteří již napřed do Pisárka se ubírali, aby tam spíše místa dostali.

Ve 4 hodiny hnul se průvod k pochodu a trval více než 2 hodiny. V čele jeho kráčeli *Kloboučtí* se svou hudbou; všickni oblečeni v bílé zpodky do bot a bílé kazajky s jinobarevnými šňůrami a stužkami zdobenými. Na hlavě klobouky se stužkovými červenými, ohromnými kokardami a péry, dále následovaly jednotlivé spolky zpěvácké s prapory a jednotlivé zástupy krojem svých krajin oděných venkovanů a Slováků. Hudba hrála po městě i cestou rozličné písně a pochody.

V Pisárkách mezi tím bylo již o 3 hodinách tolik lidu, že ani místečka k zasednutí nebylo. Po příchodu průvodu vzrostly zástupy lidu tak úžasně, že zpěváci pro nával lidu ani na určité ke zpěvu místo dostati se nemohli a jiné místo na sousedním návrší zaujmouti musili, kde pak veškeří spolkové zpívali. Počet lidstva na luzích v Pisárkách shromážděného převyšoval jistě 50.000 hlav. Příchod Palackého a Riegra vzbudil opět nesmírný pokřik „Sláva,“ jenž trval, až oba k stolu si usedli, kam mezi jinými již oznámenými hostmi také redaktor „Sokola“ slováckého Pauliny-Tóth přišel.

Při tomto nesmírném množství nemohly se ovšem zástupy soustřeďovat v jedno místo. Na vysoké výšině zpívaly spolky zpěvácké v Pisárkách as 800 hlav čítající sbory: „Kde domov můj?“ od Hellera — „Utonulá“ od Křížkovského — „Cikáni“ od Vogla — „Moravskou kadrylu“ od Hellera — „Naprej“ a „Hej Slované!“ Všechny byly bouřlivě přijaty, při „Hej Slované“ dosáhlo ale nadšení nejvyššího stupně a veškeren lid s nadšením zapěl s sebou. Pod vrchem kol sálů panoval nemenší zápal. O šesté hodině přibyl do Pisárka ještě hudební sbor horníků s horníky z Rosice. Na několika místech utvořily se taneční kruhy, v nichž radostné bylo podívání na stepilé, statné mladíky moravské a svěží, bodré Moravanky v kole se otáčející. Rozjaření a zábava společenská stávaly se vždy živějšími a bylo pozorovati, že z velmi značné části zdánlivých Němců se vyloupli v Pisárkách Moravané a Moravanky. Všude nastal nejčilejší ruch. „Hej Slované“ a národní písně zaplašily vše jiné.

Z tisícových hrdel bez rozdílu stavu, pohlaví a stáří zaznívaly nyní písně tyto a zdálo-li se odpoledne ještě, že také mnoho Němců neb poněmčileců v Pisárkách jest, zmizeli nyní skoro úplně. K večeru, když Palacký s Riegrem odcházeli, opět zahřmělo tisíceronásobné „sláva!“ Spolkové s prapory navrátili se do města a s nimi i část obecnstva. Ostatní však zůstali v Pisárkách a tančili až do rána.

Vracející se též nad míru četné zástupy zpívaly po všech ulicích Brněnských „Hej Slované,“ „Naprej“ atd. Okolo půlnoci odebrala se část českých hostí nočním vlakem do

Prahy, s nimiž i dr. Rieger, jemuž jakož i odjíždějícím lid v nádraží na rozloučenou ještě srdečně a dlouho slávu provolával.

Beethovenův oběd.

Povídka od Julia Janina.

Roku 1819 byl jsem ve Vídni. Vídeň je město dospělé, ježto věnuje krásným uměním a zábavám tolik času, jako Paříž politice. Vídeň náleží, jak vůbec známo, i k městům hudebním, tam rozléhá se všude hudba, tam naplněn je vzduch libozvučnými akordy. Všickni slavní hudebníci, všickni výteční zpěváci zastavují se ve Vídni; a z toho vzniká jakýs druh blaha, jehož Vídeňané požívají, proč a zač, nevědouce.

Týž den, o němž vypravuji, trvalo [sídelní město v hlubokém mlčení. Bloudil jsem tehdež na zdařbůh po ulicích, očekávaje hodiny svého odjezdu.

Procházeje se tak nečinně po městě, spatřil jsem v ulici muže mimojducího, jednoho z oněch lidí, jehož [si hned každý i u velkém davu povšimne. I sám lid [si ho všimá, jakýmsi podivuhodným pudem; lid se mu vyhýbá, volný průchod mu děláje, lid ho srdečně pozdravuje; lid ho ctí, aniž zná jména jeho.

Spatřiv ho, snadno mohl jsem uhodnouti, že to byl muž duchem nad jiné povýšený; byl velké chomáčovité hlavy, dlouhých, na polo černých, na polo šedých kadeří, jež splývaly mu v hustých kotoučích po skráních; celá hlava byla jimi přikryta; vida je někdo po různu rozčechrané a nespořádané, měl by je za hřívu lva afrického. Pod těmito kadeřemi trpytilo se malé plavé oko, jehožto vzhled se podivně mísil s nuceným a takřka duševním úsměchem. Neznámý tento krácel tu rychle, tu zvolna, pohlédal a usmíval se se strany na stranu; však jeho vzezření bylo roztržité, jeho úsměch byl trpký, bylo viděti, že muž ten do skutečného světa nenáleží, a tomu-li tak, že sotva kdys k němu přináležel.

Jak mile jsem člověka toho zhlédl, byl jsem pro něho zajat a hned mu nakloněn. Chtěl jsem mimovolně zvědět, kdo jest, a bral jsem se v zápětí za ním.

Dlouho přecházel semo tamo a po mnohých oklikách a zatačkách vstoupil na uhelné ulici do jistého skladu hudebnin. Obchodník přivítav jej velmi zdvořile, podal mu ochotně židli, by si pohověl; však neznámý si nesedl. Nemohl jsem slyšeti řeč jeho, ale viděl jsem ho sklenými dveřmi krámu. Spůsob jeho rozmluvy byl neobyčejný; on hovořil, a jeho mezimluvčí psal; soudil jsem z toho, že neznámý hluchým býti musí. Náhle nabyt obličej jeho rázu neobyčejné napnutosti, a obrátiv se ku dveřím skladu, udeřil prsty kadencí na sklo, kamž mé zraky upřeny byly.

Viděl mne? neviděl mne? nevím, jisto však, že po mně sáhl vytylou rukou, a že jsem se cítil jako zdrcena tíží mocných prstů jeho. Nyní počal brátí, nevím jakou symfonii na skleněnou tabuli dvířek; hrál zvolna, hrál zprudka, brzy opět přestal, by vynalezl novou myšlenku, a na to i prsty jeho stanuly; brzy mu napadla myšlenka bystrá a bo-

hatá, a již harcovaly prsty semo tamo po rozléhající-se tabuli, jak to činívaly na klavíru. Co takto komponoval, oživil se zrak jeho, vlasy se mu zježily na čele, úsměch jeho

zádumčivěl a v tvářích jeho jevila se spokojenost. Tento ubohý, velký muž byl blažený!

(Pokračování.)

Feuilleton.

Dopisy z Cech a Moravy.

Z Českých Budějovic 23. srpna 1863. (Ženský zpěv. spolek. — Výlet do Hluboké.) Zde se tvořící „Ženský zpěvácký spolek“ počíná si velmi činně a chvalně; nedlouho tomu, co poprvé vystoupil při otevření „Besedy“ a již překvapil nás svým rychle uspořádaným výletem do Hluboké. V neděli dne 16. t. m. v poledne vyjeli údové spolku na 4 polních vozích pohodlně upravených, a korouhvemi s národními barvami ozdobených se svým ředitelem p. Josefem Eilem a velkým účastenstvím dam a údu „Besedy“ z města. Po srdečném a radostném uvítání v Hluboké, ubytovala se celá společnost dle možnosti v střelnici, již cizími a domácími hostmi naplněná. — A nyní nastal čilý život, zpěv, tanec, srdečný hovor, sláva volání, procházka po Hluboké a v knížecím zámku střelba do terče, rány z hmoždírů, vše toto zajisté na naše dívky mocně účinkovalo, ukazujíc jim, jaké zábavy, jakého postavení z účinkování veřejného se dá docílit spojenými silami nejen mužskými ale i dívčími! — Zpěvy byly přednášeny vůbec dobře jak od „Besedy“ tak i od ženského zpěv. spolku, který dva sbory přednesl a za všeobecně pochvalným tleskáním tytéž ještě několikrát opakovat musel. Přítomní hosté provolali s jásáním při střelbě z hmoždírů „Sláva“ Ženskému zpěv. spolku, Besedě zp. sp. Hlubokému atd. Než se kdo nadál, přikvapil již večer nutě společnost tak dobře se bavící k odchodu. Zpáteční cesta nastoupila se při zpěvu ženského zp. spolku, doprovázena jsouc veselým rozmarem a přáním podobného vyrazení a ušlechtilé zábavy co nejdříve opět zažítí. V úterý dne 18. t. m. dával zdejší zpěv. zábavný spolek „Beseda“ ke cti narozenin našeho nejmilostivějšího krále, taneční zábavu ve spolkových místnostech, kde se opět naše dívky až k ránu dobře bavily. V krátkém čase uspořádá „Beseda“ velký koncert ve prospěch pohorělých v Polné, při kterémž i náš ženský zpěv. spolek účinkovat bude.

Z Hor Nalžovských. (Národní slavnost na hoře „Prácheň“ nad Horažďovicemi.) Davše onehdy zprávu o výletu Horažďovického zpěváckého spolku do Nalžov, nenadáli jsme se, že nám za tak krátkou dobu bude opět referovati o nové národní slavnosti v tomtéž okolí. Tentokrát jest nám však psáti o velkolepější slavnosti. Stříbrnohorská občanská beseda totiž, spojená se svým zpěváckým spolkem, podnikla dne 16. srpna slavnost národní na oslavení tisícileté památky zavedení křesťanství v Čechách a na Moravě na památné hoře „Prácheň“ nad Horažďovicemi. Předsylajíc pouze a stručně, že z Nalžovských hor bylo účastenství dosti valné, že 23 povozů praporci národních barev ozdobených, dopravovalo odtud jen slavnostníky do Horažďovic, že tentokrát byli stříbrnohorští ozbrojeni novým praporem, slečnou Karolinou Bergfeldovou krásně upraveným a věnovaným spolku od Nalžovských a stříbrnohorských paní, že Horažďovický zpěvácký spolek se svým praporem a hudbou vyšel stříbrnohorským slavnostníkům za město v ústředí, je důstojně přivítal a že, když Horažďovickým od Stříbrnohorských byl představen vůbec milovaný nadaný hudební skladatel a spolu čestný úd Stříbrnohorské besedy pan JUDr. Ludevít Procházka, vybouřila radost Horažďovických v té míře, že slávy volání nebralo ani konce; při-

chážíme přímo ku popsání slavnosti samé. Po příchodu na horu Prácheň přes perlonosnou Vltavu započala slavnost požehnáním konaným v Prácheňském kostele sv. Klimenta pozděj sv. Vojtěchu zasvěceném, jednom z nejstarších kostelů v Čechách. Tam při požehnání zapěna od zpěváckých spolků píseň sv. Vojtěcha z X. století a píseň ta důstojně dána, svými dojemnými tóny probudila tak city naslouchajících, že málo které oko zůstalo nezaslzené. V okamžiku tom poznali jsme pravdivost slov našeho zvěčnělého Rubeše: „Že písně České jsou naší slávy i našich hran zvony, v nichž Čech plesá, pláče, sebe cítí a v nichž jest vidět Čecha mřít — a žítí.“ Slavnostní řeč, již na se ochotně vzal náš poslanec na zemském sněmu Dolanský, farář p. P. Alois Matoušovský, pro jeho náhlé ochuravění, jsme postrádali a tak přišli o rozkošnou část slavnosti. Zbývá nám tedy v tom ohledu jedině litovati, že nám osud nedoprál odevšad toužebně očekávané slasti, vzítí poučení z úst věhlasného řečníka a horlivého zastavatele našich zájmů na sněmu Českém. Po vykonané pobožnosti přešlo se z kostela a hřbitova ku zpěvné a deklamatorní zábavě na místo protuto část určené a smnou obětí přiměřeně upravené od úda Horažďovického spolku zpěváckého a knížecího důchodního pana Bajera, pak knížecího hospodářského ředitele a starosty zpěváckého spolku, pana Václava Šarocho. Z vůkolních zpěváckých spolků nesúčastnil se v této slavnosti takorba nikdo s výjimkou Kolínského zpěváckého spolku, kterýž ač tak vzdálen, byl přece dvěma údy a Klatovský spolek aspoň jedním údem, totiž výtečným tenoristou panem Matesem zastoupen. Strakonský zpěvácký spolek, kteréhož jsme nejneraději postrádali, své nesúčastnění-se pro jiný neodkladný výkon k dobrému účeli, rádně ospravedlnil, listem provitým něžnými výjevky přátelské lásky. Sušický zpěvácký spolek svato-Václavský však, jakožto bezprostřední a nejbližší sousedský spolek se ani neomluvil, aniž jediným jen údem se zastoupiti dal, což spolku tomu nevalně slouží ku chvále. Ostatně žel tomu, že nebude spolku tomu dožítí se dlouhého věku na patrnu ujmou dobré věci, nevyhléčí-li se co nejdříve ze své choroby organisační a ředitelné. Následkem tak malého súčasnění, se vůkolních pěveckých sil, zbyly ku produkci pouze dva mladé, ještě začátečnické spolky, Horažďovický totiž a Stříbrnohorský a podle toho s úzkostí jsme očekávali výsledek zpěvných produkcí. Nic však méně přes to přese všecko výsledek zpěvu byl překvapující, horlivostí překonali skrovné síly vše mezery, vzlášt když ředitel zpěvu pan JUDr. Lud. Procházka tyto skrovné síly, ač jen dosti krátkou zkouškou, výborně naladil. V ohledu zpěvu nezůstalo skutečně ničeho více k přání, začez všecka čest náleží oběma účinkujícím spolkům a nad to předkem jmenovanému panu řediteli, zvláště že nedbaje svého, ku zotavení-se sobě tak nutně potřebného pohodlí, právě ještě dosti churav jsa, převzal přese namáhavé řízení zpěvu a tak z pouhé lásky věnoval se pro zdar této dobré věci. Důkaz toho, že zpěv rádně proveden byl a že účinkoval, dal jeden na slavnosti se súčasnivší němec, ostatně naší věci nevalně příznivý. On provedeným zpěvem byl tak unesen, že ve svém zápalu vstoupil v střed zpěváků a tiskna srdečně páně Procházkovu ruku veřejně se prohlásil: Herr Procházka, ich muss offen gestehen, Sie haben heute mit dem von Ihnen geleiteten Gesange zehntausend Deutsche geschlagen.“ Sbory, kteréž se provozovaly

jsou tyto: „Na Prahu“ od Veita, „Hlahol“ od Bendla, „Staročeská“ od Škroupa, „Děvče já ti udělám“ od Lud. Procházky, „Já jsem Slovan“ od Vašáka „Naprej“ od Jenka a „Kde domov můj?“ Této písni první dvě sloky předneseny od spolků a druhé dvě sloky zapěny velebně při obnažených hlavách od celého obecnstva. Mezi zpěvy střídaly se deklamace a sice proslov přednesl pan Fr. Pek, „Ženám Českým“ od G. Pflagra slečna de Paulova ze Sušice, Hejdukovu Cyrillo-Methodějskou p. Julius Roth, „Českám“ od Jaroše slečna Hermanova z Horažďovic a „Slovo a čin“ od Koubka Štechovský sládek pan Leopold Jakeš. Přednášky vůbec byly dosti zdařilé a zejména se vyznamenal pan Jakeš svými dramatickými provedeními pohyby a dokázal, že úplně pochopil básníka dav patričního výrazu citům, kde náleželo; zvláště výrazu citům bolným zpáchanou křivdu na národu kárajícím. Slečna de Paulova jest již co vytríbený deklamatorní talent známa a i slečně Hermanové nedá se upříti dovednost, již zvláště příslužuje krásný okrouhlý hlas, jen ještě bychom jí přáli lepší cvik u přirozeném vyslovování slov beze zpěvnosti. Ostatně slavnost byla takřka všemi stavy zastoupena, aniž by bylo bývalo hudebních a spisovatelských kapacit, scházelo, a může se počet účastníků směle na 3000 páčiti. Duchovenstvo bychom si byli přáli mítí více zastoupeno a přání to ospravedlňuje se tím, že první oddělení slavnosti bylo rázu čistě náboženského. Přípítků vyneslo se dosti valně slavnosti té přiměřených, ano i provolan slavnostníkům od zprávy zlaté knihy dívek Českých v Písku písemně zasláný pozdrav a tomu spolku na vzájem zas „Na zdar!“ Napotom pak po utěšené zábavě na soumrak se slavnost ukončila a obecnstvo v nejlepším pořádku slavnostní místo opustilo. Bylo by žádoucí, aby podobná národní slavnost se i na dále udržela a v tu dobu se co rok opětovala. F. P.

Z Jičína (Beseda). Dne 23. srpna t. r. uspořádal zpěvácký spolek Jičínský akademii ve prospěch pohořelých v městě Polné. Občanská beseda propůjčila k tomu účeli místnosti, piano a ozdobu v sále. Tělocvičná jednota „Sokol“ převzala poprvé pořádání v sále. Program byl následující: 1. Proslov. 2. Chorál k sv. Cyrillu a Methoději, dle sv. Václavského chorálu upravil K. L. Zvonář. Slova od Fr. Štulce. 3. Variace pro housle od Davida. 4. „Čechové jsou národ dobrý“ od K. H. Máchy, složil A. Winter. (Sbor.) 5. Veliká Etuda („die Perle schnur“) od J. A. Pachera. 6. „Prosba odvedeného,“ sbor od Pavla Křížkovského. 7. Adagio a Rondeau pro housle od Vieuxtempsa. 8. „Cesta z námluv“ od Kamenického, složil Em. Vašák (sbor). 9. Uherské písně pro housle od Hausera. 10. „Válečná“ sbor ze zpěvohry „Rienzi“ od Richarda Wagnera, s průvodem plechové harmonie. Překlad od J. Šrůtky. Proslov, složený od prof. Malocha a přednesený od slečny Havelkovy, byl krásný a zcela k tomu působivý, aby obecnstvo rozehřál, a pro hudební část připravil. Solová čísla pro housle byla výtečně provedena a bouřlivým potleskem provázena; zvláště se však líbily „Uherské písně,“ po kterých potlesk ani přestati nechtěl, až se opakovaly. 5. číslo „Veliká Etuda“ pro piano bylo předneseno od slečny Havelkovy, kteráž opět dokázala, že s prakticky čistou hrou též umělecké přednesení spojití umí, a umění umělecky pěstuje. Sbory byly taktéž vesměs pěkně, úsečně a správně provedeny. Celá tato akademie může vším právem co do provedení mezi naše nejskvělejší vřaděna býti, vyjma jednu nepříjemnou okolnost, totiž tu, že potenkrát návštěva byla velmi slabá. Poněkud nechá se to však tím omluvit, že študentstvo na prázdninách jest, a že před produkcí sbírky pro pohořelé v městě se konaly, a že snad každý, seč byl, již učinil. — Čistý výnos byl tentokrát jen 39 zl. 10 kr., kteráž částka již na určité místo zaslána byla. F.

Z Mladé Boleslavi. (Pěvecká zábava.) Vneděli dne 23. srpna se odbývala u „modrého hrozu“ hudební a pěvecká zábava ve prospěch pohořelých Polenských při hojném účastenství obecnstva. Probralo se as 13 čísel, sestávajících z instrumentálních skladeb střídavě s mužským sborem, provedených

od zp. spolku mladoboleslavského, ku kterému též jako na vzájem několik dobrých sil kosmanoského zpěváckého spolku přispělo. Zábava počala ouverturou ku zpěvohře „Figarova svadba“ od Mozarta. Ze sborů, které dosti správně předneseny byly, slyšeli jsme „Staročeskou“ od J. N. Škroupa — byla by nás však lépe uspokojila, kdyby se byla dvakrát po sobě přednesla, anť jest příliš krátká co první číslo programu. „Ptáče,“ humoristický sbor od J. Bergmanna, působil zdařilým provedením obecnstvu příjemný okamžik, začež se mu hojně pochvaly dostalo a musel opakován býti. Vyjde prý co nevidět tiskem v musikálním obchodu L. Fleischera (v Praze). „Bětu-linka“ od L. Procházky byla jaksi mdle a bez významu provedena. Sbory: „Hlasy z domova“ od Vogla, „Šablenka“ a „Svítání“ od H. Veita slušně přednesené, došly hlučné pochvaly, poslední byl opakován. Se zpěváckým spolkem byli jsme jak náleží spokojeni, ačkoliv nečitá mnoho dobrých a vydatných sil. Litovati jen musíme, že před rokem mnoho rutinovaných údů, záležejících nejvíce z pánů úředníků a některých mladobolesl. pánů učitelů (!) ze spolku vystoupilo, kdežto poslední, jak to vidíme, v jiných městech po naší vlasti, obyčejně zastupují ve zpěv. spolcích místo přední?! — — Instrumentální skladby převzal na se činný a horlivý podporovatel hudby p. učitel Hodek, pozvav k tomu účelu vícero ochotníků. Co se týče takovýchto instrumentálních skladeb, radíme pp. uspořadatelům, aby sáhli spíše k vážným skladbám nežli k tanečním kusům, jako na př. překrásné arie z Mozartových zpěvoher, které jsou velmi snadné k provedení a příjemně se poslouchají. Po ukončené produkci bavila se bujará mládež tancem. „Poz.“

Z Tábora 20. srpna 1863. (Divadlo. Ženský zp. spolek). K oslavení narozenin Jeho c. k. Vel. a ve prospěch pohořelých v Polné, uspořádal zdejší zpěvácký spolek se společností divadelních ochotníků dne 17. srpna představení v městském divadle, které při tak slavné a dobročinné příležitosti četně navštíveno bylo; c. k. úředníci a důstojníci měst. ostrostřeleckého sboru skvěli se v uniformě, dále pozorovali jsme slavnou a nyní chvalně známou městskou radu atd. Slavnostní představení započalo přednesením národní hymny zpěváckým spolkem, dále následoval sbor „Na Prahu“ od Veita, potom ouvertura a na to od divadelních ochotníků veselohra „Běльмо на очіх,“ která se velmi zdařile provedla. Ku konci přednesl zpěvácký spolek „Kde domov můj!“ O účinku této znárodnělé písně něco říci, jest dočista zbytečné. Čistý výnos tohoto představení bude na patričné místo zaslán a uveřejněn. Naše staroslavné město Tábor počítá nyní již několik spolků, které ač v ryze českém městě bohužel přece z velkého účastenství se netěší. „Čím to jest?“ bude se mnohý ptáti a na to podáme jednoduchou odpověď: špatné poměry a netečnost. Dají si ráznější údové spolky našich dosti práce; avšak mnohý mladý pán a měšťan raději v tom si libuje, nežli se na vše dívat a dle starých obyčejů se řídit. Doufáme pevně a jsme takřka přesvědčeni, že by naše paní a dívky, kdyby se dohromady sestoupily, žádných překážek se nebojice, ženský zpěv. spolek do života uvéstí mohly. Každý zajisté uzná, že by tak ušlechtilý spolek blahodárně a k oživení společenského ruchu působil a dobrého ovoce nesl.

Nuže! pokud srdce mladé bije,
hledme štěstí vlasti laskavé,
bdíce probuzujte dřímavé,
teplí chladné, živí vše, co hnije!

—t—

Ze Skutče. (Slavnost na památku Rubešovu.) Pořádek slavnosti Rubešovy] odbývané s povolením úředním 6. září t. r. ve Skutči. 1. Slavnost započne již v svatvečer a záhy z rána hudbou a střelbou z moždířů. 2. Zpěvácké spolky, shromáždivše se v jednatelství v č. 379 účastní se o 8. hod. ranní tiché mše sv., která v chrámě děkanském sloužena byla. 3. Uspořádá se průvod na hřbitov, a to následovně: Napřed hudební sbor, za ním řemeslníčí pořádkové s korouhvemi, So-

kolové, pěvecké jednoty s prapory, výbor slavnostní, čelnější hosté, duchovenstvo a ostatní obecní. 4. Na hřbitově: a) Píseň při hrobu. b) Přenesení ostatků. c) Sbor u pomníku, slavnostní řeč smuteční a uložení ostatků. 5. Průvod v udaném již pořádku od špitálního kostela a odtud opět po zapění „Salve fidelium“ na hlavní náměstí, načež řemeslníci pořádkově uloží korouhve své v chrámu a pěvecké jednoty v jednatelství. 6. Zkouška zpěvákých spolků. Účastníci slavnosti zapisují se v někdejší bytu Rubešově do památních kněh. 7. Hostina. Odpoledne. 1. Na znamení výstřelů z moždířů shromáždí se zpěváci spolkové se svými prapory před domem, na němž památní deska, a zapějí chorál sv. Vojtěcha. 2. Slavnostní řeč a odhalení památní desky. 3. Mezi zpěvem „Kde domov můj“ hne se průvod na místo besedy. 4. Beseda jest pod širým nebem. 5. Večír zábava taneční. V Skutči, dne 23. srpna 1863.

Výbor slavnostní.

Kronika zpěvákých spolků.

. Zpěv. spolek v Chotěboři „Doubravan“ bude dne 13. září 1863 odbývat slavnost svěcení praporu, ku které všechny ctěné zpěv. spolky v Čechách i na Moravě uctivě zve. Program slavnostní jest následující: O půl deváté hodině ranní slavný obřad církevní na náměstí, ku kterémuž se všichni členové zasloupených zpěv. spolků se svými prapory v průvodu z obecního domu dostaví a píseň svato-Václavskou zapějou. Potom počne svěcení na hřbitově nově vystavené kaple. Po službách Božích se bude odbývat zkouška ku produkci, v které veškerí členové zpěv. spolků následující sbory přednesou: 1. „Český zpěv“ od Kreutzera — 2. „Slib“ od Kückena — 3. „Šumí Labe“ od Zvonare — 4. „Utonulá“ od Křížkovského — 5. Pochod od Frimla — 6. „Prosba odvedeného“ od Křížkovského — 7. „Kde domov můj?“ od Škroupa. Po odbytí zkoušky společný oběd (po 80 kr. r. č.), načež produkce v Liboháji čtvrt hodiny od města vzdáleném. V pádu špatného počasí bude se produkce odbývat v sále „Panského domu“, kde večer o půl 7. hodině započne společenský taneční ples, ku kterému všickni páni pěvci bezplatný přístup mají. Který ze zpěvákých spolků nás svým příchodem poctit míní, račiž nám počet údů do 6. září oznámí, by se vše k pohodlí připraviti mohlo, jakož i žádáme, abyste, drazí bratři, nám oznámili, mnoho-li Vás již 12. na noc k nám zavítati míní, bychom se o náležité ubytování postarati mohli. Pak-li by některý sbor Vám nepovědomý byl, na požádání se Vám zašle. Výbor.

. Zpěv. spolek „Ratibor“ v Hořicích uspořádá ve prospěch pohořelých v Polné dne 6. září 1863 v místnostech hostince „u zlatého beránka“ v Hořicích koncert, při němž spolupůsobiti přislíbili hosté: Slečna Marie Neubarthova a pan Jan Vopršálek z Plzně — pak osmiletý houslista Gustav Lopatár z Bělohradu. Program: I. Oddělení: 1. Overtura od Webera — 2. „Rovnost a svornost“, sbor od Jelena — 3. „České perle“, koncertní fantasie od Ed. Nápravníka, přednese sl. Marie Neubarthova — Horvátská kadryla od Lžičare, sbor. — 5. Adagio a Rondeau, koncert pro housle od Vieuxtempa, přednese Gustav Lopatár — 6. „Ztracené srdce“, píseň od Fr. Pivody, přednese sl. Marie Neubarthova — „Dar za lásku“, sbor od Křížkovského. — II. Oddělení. 1. Overtura „Vilém Tell“ od Tittla — 2. „Kde's hvězdo má“, píseň od Jelena, přednese pan Jos. Šťastný — 3. Koncert od Beriota pro housle, přednese Gust. Lopatár — 4. „Utonulá“, sbor od Křížkovského. — 5. Variace pro piano od Herce, přednese pan Jos. Vopršálek — 6. Duetto „pěvec a pastýrka“ přednese sl. Marie Neubarthova — 7. „Naše probuzení“, sbor od L. Procházky. Začátek určitě od 6. hod. Po koncertě následuje taneční zábava, při nížto zvláštní vstupné určeno. Výbor.

. Zpěváký spolek ve Vodňanech uspořádá ve prospěch pohořelých v Polné dne 23. m. m. besedu. Za toto chvalitebné podniknutí jest tento zpěv. spolek dvojí cti a

chvály hoden. Za prvé, že ubohým Polenským pohořelým též ku pomoci přispěl, a za druhé, že opět tímto veřejným výstupem se co obratný zpěv. spolek vyznamenal; neb přednáseje více sborů dosti sběhle, byl za to potleskem odměněn, kteroužto odměnu také vším právem zasluhoval. Mimo sbory, přednesené zpěv. spolkem Vodňanským, provedli též Vodňanští hudebníci obezřelým vedením ředitele kůru Vodňanského p. Jelínka dvě ouvertury velmi dobře. Že jedna z přednesených ouvertur od našeho slovutného Rob. Führera složena byla, jest podotknutí hodno, neboť jest to v skutku skladba velezdařilá. Též velmi vkusně byla vůbec milovaným Vodňanským panem doktorem Tomkem přednesena jedna deklamovánka. Zajisté bylo by a jest také velezádoucné, kdyby i v jiných městech dobrodincové ve prospěch ubohých Polenských pohořelých na Vodňanům podobný, aneb i jiný způsob ku pomoci přispěli.

K. B.

. Holický zpěváký spolek „Neptalim“ uspořádá společně s Kosteckým zpěv. spolkem „Orlice“ v neděli dne 30. srpna t. r. výlet do Týniště, při kteréžto příležitosti se o 4. hod. odpolední na tamějším ostrově přednesly následující sbory: 1. „Slovan“ od Knála (společně) — 2. „Utonulá“ od Křížkovského — 3. „Probuzení“ od Lud. Procházky — 4. „Horo, horo“ od Hellera (společně) — 5. „Píseň cestujících“ od Abta — 6. Pochod od Bendla — 7. „Kde domov můj?“ od Hellera (společně). Čistý výnos této produkce a jiné dobrovolné dárky budou věnovány nešťastným pohořelým v Polné. Po produkci následovala taneční zábava.

. Zpěváký spolek Humpolecký „Čech a Lech“ odbýval dne 30. srpna 1863 slavnost svěcení svého praporu. Program byl následovní: O 9. hod. společná zkouška. O 10. hod. započala slavnost na náměstí. Na to následovala slavná mše sv. v chrámu Páně, při níž Zvonarova chorální mše se přednesla. O 1. hod. byla společná hostina. Odpolední beseda v zahradě hostince „na lázni“, kdež se předneslo: „Utonulá“ od Křížkovského — „Lásky touha“ od Jos. Nesvadby přednesl spolek Ledecský — Deklamace — „Šumí Labe“ od Zvonare — „Na vlast“ od Škroupa — Deklamace — „Píseň při draní“, přednesl spolek Ledecský. Večer taneční zábava v hostinci „u černého orla.“ Čistý výnos určen jest nešťastným pohořelým v Polné.

. Chotěbořský zpěv. spolek „Doubravan“ uspořádal dne 18. m. m. k oslavení narozenin Jeho Vel. pěveckou a deklamatorní besedu ve prospěch pohořelých v Polné, ve které se přednášely následující čísla: 1. Proslov od J. Marka, (sl. Vranovská) — 2. „Večerní hymna“ od Pecha (zpěv. spol.) — 3. „Svatá světla“, píseň s průvodem piana od Pivody (sl. A. Reiterova) — 4. „Všem se nelze zachovat“, deklamace od Fr. Rubeše (přednesl p. V. Hospodka) — 5. „Vlastenka“, sbor od Vojáčka (zpěv. spolek) — 6. „La Campanella“ od J. Eggharda (přednesla sl. M. Senftova na pianě) — 7. „Upomínka“ od Holého, píseň (přednesl p. Fr. Jonáš) — 8. „Zpěv Čechů“, deklamace (přednesl p. K. Ninger) — 9. „Bratři, rozveselme se“, sbor od Pivody (zpěv. spolek) — 10. „Česká píseň“ od Korasa (přednesl p. F. Týkal) — 11. „Žežulinka“, sbor — 12. „Na bassu“, píseň od Vorla (přednesl p. J. Rück a p. J. Andres).

. Zpěv. spolek Jičínský uspořádal dne 23. srp. t. r. ve prospěch pohořelých v Polné akademii. Občanská beseda propůjčila k tomu účeli místnosti, piano a ozdobu v sále. Tělocvičná jednota „Sokol“ převzala pořádání v sále. Program: 1. Proslov — 2. Chorál k sv. Cyrillu a Methoději, dle Svato-Václavského chorálu upravil J. L. Zvonar, slova od V. Štulce. 3. Variace pro housle od Davida — 4. „Čechové jsou národ dobrý“ od K. H. Máchy, složil A. Winter (sbor) — 5. Veliká Etuda („die Perlenschnur“) od J. A. Pachera — 6. „Prosba odvedeného“, sbor od Pavla Křížkovského — 7. Adagio a Rondeau pro housle od Vieuxtempa — 8. „Cesta z námluv“ od Kamenického, složil Em. Vašák (sbor) — 9. Uherské písně pro

housle od Hausera — 10. „Válečná,“ sbor ze zpěvohry „Rienzi“ od Rich. Wagnera, s průvodem plechové harmonie. Překlad od J. Šrůtky.

** Zpěv. spolek „Hlahol“ v Král. Městci uspořádal ve prospěch pohořelých v Polné dne 23. srpna v místnostech „u zlatého broznu“ besedu. Pořádek byl následující: 1. „Válečná“ z „Rienzi,“ sbor s průvodem hudby od Rich. Wagnera — 2. Proslov od Marka — 3. „Na Prahu,“ sbor od Veita — 4. Kadryla z moravských národních písní, sbor od Ferd. Hellera — 5. Deklamace „Čím bych chtěl býti?“ od Drahoňovského — 6. „Lovčí sbor“ od Nápravníka — 7. „Čechoslovan,“ sbor od Zavrta. Po produkci následovala taneční zábava.

** Litoměřická „Beseda“ uspořádala dne 30. srpna t. r. ve prospěch pohořelých v Polné zábavu, jejíž program byl následující: I. Oddělení. 1. Overtura — 2. „Svoji k svému,“ sbor od K. Bendla — 3. Deklamace — 4. Sólo pro violu s průvodem orchestru — 5. Sbor „Modré oči“ — Tanec. — II. Oddělení. 1. „Na Prahu,“ sbor od Veita — 2. Overtura z opery „Pirata“ — 3. Deklamace — 4. „To jsou koně,“ pochod od Bendla — 5. Gajdoš — Tanec.

** Pěvecká jednota v Hradci Králové uspořádala v neděli dne 23. srpna 1863 v zahradě p. Bayrové na Kuklenách pěveckou zábavu ve prospěch pohořelých v Polné.

** Zpěvácký spolek „Slavník“ v Zbraslavi uspořádal dne 30. t. m. pěveckou a deklamatorní zábavu ve prospěch pohořelých v Polné.

** Beseda ve prospěch pohořelých v Polné odbývá se bude dne 6. září 1863 v střelnici v Rokycanech. Program: 1. Proslov od Crhy, přednese p. G. E. — 2. „Heslo Čechů“ od Karlika, provede zdejší zpěv. spolek „Záboj.“ — 3. „Slze vlastenek“ od Tyla, přednese sl. V. K. — 4. „Utonulá“ od Křížkovského, provede „Záboj“ — „Učenník nad mistra“ od Ehrenberga, přednese pan J. V. — 6. „Naše probuzení“ od Lud. Procházky, provede „Záboj“ — „To se nesluší“ od Tyla, přednese sl. P. K. — „Na Prahu“ od Veita, provede „Záboj.“ — Po besedě taneční zábava. Začátek v 7 hod.

Ochotnická divadla.

Náhodští ochotníci provozovali dne 30. srpna 1863 „Katovo poslední dílo,“ smutnohru ve třech dějstvích dílem dle Klicperovy povídky „Točník“ sepsal J. M. B. Čistý výnos určen jest pro pohořelé v Polné. — Na ochotnickém divadle v Mýtě provozovali tamější ochotníci dne 30. m. m. „Muž bez ženy,“ veselohra ve třech jednáních. — Na Smíchově uspořádali tamější ochotníci v hostinci „u zlatého anděla“ dne 30. srpna 1863 ve prospěch nešťastných pohořelých v Polné divadelní představení, které zpěvácký sbor zahájil písní „Naše probuzení“ od J. Jahna, v hudbu uvedenou od Dr. L. Procházky. Na to následoval proslov, sepsaný od J. U. C. Váceslava Molendy a věnovaný smíchovským ochotníkům. Po tomto úvodu provozovali „Fabrikant,“ činohra ve 3 jednáních dle francouzského E. Souvestre od Ed. Devrienta, a jednoaktová veselohra „Husička z Podháje.“ — V Horoměřicích provozovali tamější ochotníci v neděli dne 23. srpna „Chudý písničkář,“ obraz ze života se zpěvy ve čtyřech jednáních od J. M. Bole-slavského. Čistý výnos věnován jest místním chudým. — Blatenští ochotníci dávali dne 24. srpna „Strakonický dudák.“ Národní báchorka se zpěvy ve třech jednáních od J. K. Tyla. Čistý výnos určen k dobru pohořelým v Polné. — Benešovští ochotníci představovali k účelu dobročinnému v neděli dne 30. srpna veselohru „Svéhlavost“ a „Prodaná láska.“ — Ochotníci v Kyšperku dávali dne 15. m. m. ve prospěch pohořelých v Polné divadelní představení Tylovu

„Paní Marjánka.“ Čistý výnos obnášel 30 zl. r. č., jenž na patričné místo odevzdán byl. — Ochotnické divadlo ve Vltavotýně provozovalo dne 30. m. m. divadelní představení „Růže osamělá“ z opery „Marta.“ Na to „Obžinky“ veselohra se zpěvy a tanci od Kořeňovského. — V Radnici uspořádali tamější ochotníci ve prospěch pohořelých v Polné divadelní představení „Diblíka,“ které dobrému se těšilo výsledku. Čistý výnos obnášel 16 zl. a byl účelu svému hned odevzdán. — Ochotníci v Písku dávali dne 20. srpna divadelní představení obravše si k provozování Klicperovu veselohru „Bělouši.“ Souhra byla velmi zdařilá a uspokojila v plné míře dosti hojně shromážděné obecenstvo. Taktéž se velmi líbila nová dekorace píseckým akad. malířem p. Šebellem k představení tomuto zhotovená.

Z Prahy.

— Z umělecké besedy. Odbor pěkné literatury měl dne 22. m. m. schůzi, při kteréž na denním pořádku byl návrh paně Barákův na uspořádání slavnosti Shakespearovy v příštím dubnu. Návrh ten přijat jednohlasně, a zvolen jest prozatímní výbor z údů, aby předložil určitý návrh o způsobu slavnosti. Do tohoto výboru zvoleni jsou pp. Barák, Hálek, Janda, Sabina a Schwarz.

— Náš krajan, pan Vítek, umělec na housle, jenž až do poslední doby žil na hraběcím statku Kovné v Polsku, a následkem tamějšího povstání krajinu tuto opustil, zamýšlí nastoupiti uměleckou cestu a nejprve uspořádá koncerty v městech českých.

— Pan Švarc, člen české zpěvohry v Praze, obdržel velmi skvělé nabídnutí k německé operě v Novém Yorku.

— „Po desíti letech,“ jest titul malého almanachu k slavnosti Rubešově vydaný. V předu nachází se vykreslený náhrobek českého humoristy Rubeše ve Skutči. Na to následují rozličné články, básně a deklamace atd. od Karoliny Světlé, Karla Sabiny, Gust. Pflagra, B. Jandy, Jar. Martince, Jos. Pokorného, Vl. Růžičkovy, Žofie Podlipské, Alojse Gallota, Ad. Heyduka, Fr. Douchy, Karla Adamce, Fr. Hajniše. Výběr básní i článků je velmi pěkný a zasluhuje chvalného uznání. Jelikož čistý výnos určen jest nadaci pro studující Skutečské, a poněvadž i obsah knížky v skutku krásnou a ušlechtilou zábavu každému poskytne, není pochybnosti, že si každý účastník Skutečské Rubešovy slavnosti knížku tuto zakoupí. Almanah stojí jen 40 kr., a kdo by knížku tuto chtěl míti s podobiznou Rubešovou, kterouž pan Farský v malém formátu vydal, obdrží ji za 50 kr. Při slavnosti Rubešově budou se též prodávati krásné památní penízky s podobiznou Rubešovou, kterouž pan Seidan zhotovil. Peníz ten stojí pouze 30 kr.

Hudební literatura. Literatura fantasií na české národní písně obohacena jest opět dvěma novými skladbami. Nákladem Rob. Veita vyšla právě „Grande fantaisie sur des airs Bohémiens“ (?) a quatre mains“ od Fr. Bendla, známého pianisty. Fantasie tato pro čtyry ruce vyniká obratným zpracováním a bude pianistům a pianistkám tím vítanější, že je pro 4 ruce uspořádána. V tomtéž skladě vyšla současně druhá velká fantasie na české národní nápěvy pro piano na 2 ruce od Fr. Bendla, která svědčí o nevšedním hudebním talentu p. skladatele. Přejeme si však, aby podruhé p. Bendl místo „airs Bohémiens“ napsal na svou skladbu „airs Bohèmes,“ anto první dvě slova znamenají „písně cikánské“ a nikoliv — jak on se domnívá — „písně české.“ — Pan Theod. Tomášek vydal též v tom skladě 4 skladby pro piano, a poněvadž titul jejich je německý, máme za to, že skladby tyto nejsou pro Čechy, a můžeme je tedy jen Němcům poroučeti.